

TOMÍK

Časopis turistických oddílů mládeže



FunTOM

SVITAVY 9. - 12. KVĚTNA 2019

Čtyřdenní festival plný zábavy, nezapomenutelných zážitků a vzdělávání. Pro všechny mladé tomíky i zkušené kmety od 16 let nahoru. Přijďte se inspirovat, setkat se s přáteli a seznámit s novými.



**ZAJÍMAVÉ
PŘEDNÁŠKY
A WORKSHOPY**



**SETKÁNÍ
S VÝZNAMNÝMI
OSOBNOSTMI
Z RŮZNÝCH
OBORŮ**



**HOŘCOVÁ VÝZVA
PRO POKROČILÉ**



**DOBRÁ ZÁBAVA
I NAPĚTÍ PŘI STÍHÁNÍ
FANTOMA**



**VEČERNÍ
DIVADLA
A KONCERTY**



KDO CHCE ZAPALOVAT, MUSÍ HOŘET!

Bud' u toho s námi! Sleduj www.fun-tom.cz



foto: Ivo Skoček

OBSAH

leden 2019

str. 4	Podzimky u Lotrů, Tomáš Buriánek
str. 5	Vánoce v Arktidě, Honza Černý
str. 6-7	Brněnští tomíci slavili 100 let republiky, Regina Böhmová
str. 7	TOM Zlaté šípy slavily 50 let trvání oddílu, Ivo Skoček
str. 8	Holubinky 2018, Jiří Krajča
str. 9	Jak pomáhají táborové speciality, Zdeněk Šmida
str. 10	Buntarantácké bílé Vánoce, Jiří Garnol, Poutnice - Tři cesty do Santiaga, Tomáš Novotný
str. 11	Roudnické bilancování, Vratislav Florián, Vánoce na chalupách, Anežka Klabanová
str. 12,	Krabice od bot udělaly radost, Anežka Klabanová,
str. 13,	Perníčky v muzeu, Matěj Chour
str. 14,	Zážitková turistika, Zdeněk Vejrosta
str. 15,	Železný tomík, Jindřich Černý
str. 16-17	Škola na Polaně, Ivo Skoček, Letní sraz v Chodově, Petr Hofman
str. 18	Světlo mladým s handicapem, Jiří Garnol, Tříkrálová Okoř, (ústř.)
str. 19	Oparenský mlýn na podzim, Helena Podroužková, Lucie Tučková,
str. 20	Robinsoni na střeše světa, Anežka Klabanová
str. 21	Kudrnáč v Izraeli, Josef Kučera
str. 22	Evropská asociace turistických klubů, Jana Harnochová, Petr Teringl
str. 23	Rozhovor s Rostislavem Bourou, Petr Teringl
str. 24	Týpí jako domov, Kateřina Pejšová
str. 25	Mikešovo nožobraní, Jiří Lukeš
str. 26	Školení tomíků v roce 2019, Stanislav Prais
	Zprávy z ústředí
	Ohlasy



Milí tomíci,

řekl bych, že nás ve dvanácti měsících roku 2019 čeká několik radostných věcí. Všichni se včas a rádi zaregistrujeme! Porozhlédneme se přitom kolem, zda se někde tak nějak neplácá bezprizorný oddíl, sdruženíčko, parta – a pokud ano, šup s ní pod křídla naší asociace. Oddílů žebodu ubývá, jakkoliv jejich *náplň* se chvályhodně zvyšuje. Někteří borci se budou těšit na **Železného tomíka**. Ano, vrací se a Litoměřice jím ožijí 18. května 2019.

Ve stejném měsíci se připlíží **FUN TOM**. Hopovou péčí se prokyslíci mysl mladých tomíků, těch, co rozum berou, nejsou dosud zcela zahlceni sedimenty deprivující dospělosti, zkrátka našeho spolkového mládí. Více na protější stránce Tomíka!

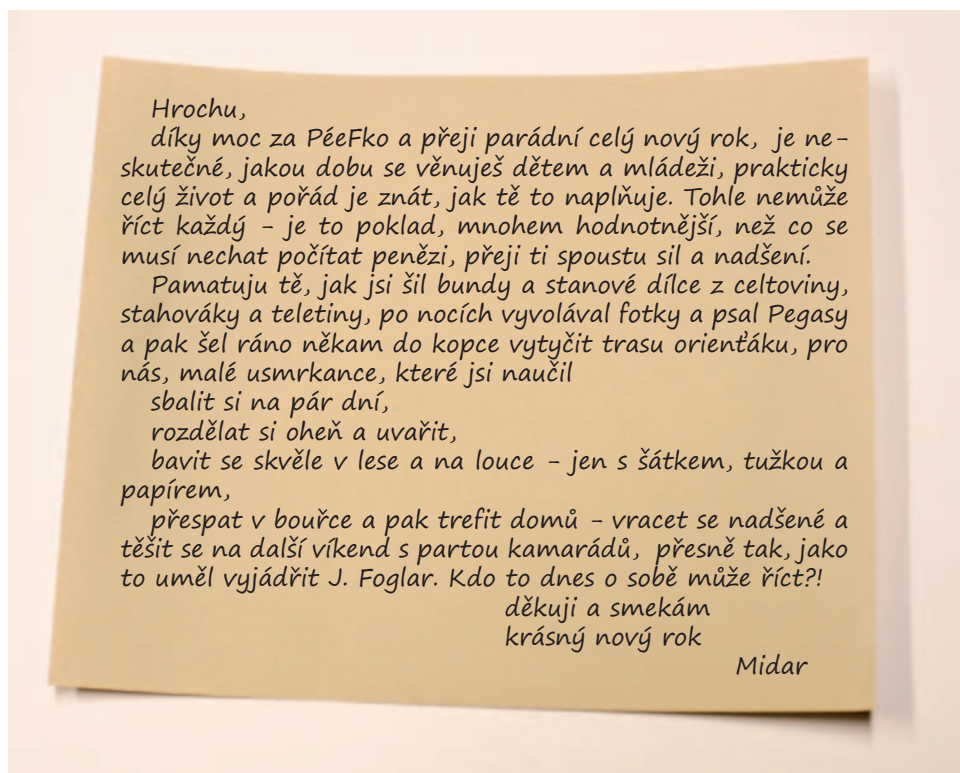
Pokročíme ve stavbě Rožmberku, přesněji, **vodácké základny pod hradem**. Nouze o pracovní síly ve stavebnictví nesmí náš rozlet brzdit, alespoň tak to nasmlovaná firma odpřísáhla. Velikým slibem na beton!

Ústředí začne připravovat další pozoruhodnou publikaci, totiž soubor drobné spolkové grafiky. Má-li váš oddíl historické i současné diplomky (originální, žádný pre-fabrikát), lístečky za bodování, pamětní lístky z výprav, upomínkové dekrety z táborů, prostě pěknou, ručně (anebo i na počítači vytvořenou, ale opravdu originální) **oddílovou grafiku**, poprosíme vás o ni. Vyčkejte prosím času, ozveme se s podrobnou specifikací.

Nejpodstatnější činnost ale proběhne v **oddílech**. Výlety a výpravy, zahraniční expedice, chystání na tábor, oddílovky, bály, brigády, trocha charity... Běžný oddílový rok 2019 bude to, na čem náš spolek stojí a co ho dělá přitažlivým pro děti i pro dospělé.

K tomu si přejme zdraví, výdrž a dobrou mysl.

Tomáš Novotný, předseda Asociace TOM



Hrochu,
díky moc za PéeFko a přeji parádní celý nový rok, je ne-
skutečné, jakou dobu se věnuješ dětem a mládeži, prakticky
celý život a pořád je znát, jak tě to naplňuje. Tohle nemůže
říct každý – je to poklad, mnohem hodnotnější, než co se
musí nechat počítat penězi, přeji ti spoustu sil a nadšení.
Pamatuju tě, jak jsi šel bundy a stanové dílce z celtoviny,
stahováky a teletiny, po nocích vyvolával fotky a psal Pegasy
a pak šel ráno někam do kopce vytyčit trasu orientáku, pro
nás, malé usmrkance, které jsi naučil
sbalit si na pár dní,
rozdělat si oheň a uvařit,
bavit se skvěle v lese a na louce – jen s šátkem, tužkou a
papírem,
přespat v bouřce a pak trefit domů – vracet se nadšené a
těšit se na další víkend s partou kamarádů, přesně tak, jako
to uměl vyjádřit J. Foglar. Kdo to dnes o sobě může říct?!

děkuji a smekám
krásný nový rok

Midar

Třeba to potkalo i vás. Opravuji: Určitě vás to potkalo. Přecházejte si podobných pár slov zahřeje na duši, zvláště, když kroutíte oddílovou službu třicet či čtyřicet let.

A co vy, mladší? Dokážete napsat tu a tam svým oddílovým předchůdcům, neku-li přímo nestorům něco, čím byste je zahráli na duši? Že jste se s nimi pohádali? Na to se, s odpuštěním, vykašlete.

Děkujte a nacházejte pro ostatní lidi v oddíle dobrá slova, dokud je čas!

Poznámka: Dotyčný oslovený se redakci nepochlubil sám. Udělali to za něj kamarádi. I to je prima...

Tomáš Novotný

Podzimky u Lotrů

Tři samostatné družiny, trojí individuální vedení a přístup ke družinovým schůzkám a přesto jeden společný cíl!

Oddílové podzimky začaly pondělním výjezdem na Kuks a do kraje hraběte Šporka. Výlet završila prohlídka soch Matyáše Brauna. Večer v klubovně byl pak ve znamení společných her a zpívání s kytarou. A kdo ještě nebyl ospalý, mohl sledovat film na dobrou noc.

V úterý ráno nás probudilo sluníčko a téměř letní teploty, a tak celý den probíhaly hry na hřišti a v okolí loděnice. Stihli jsme brainball, vybíjenou, fotbal, závody dvojček i taneční kurz pro Lotry a pokročilé.

A to vše byly jenom nástroje pro hlavní cíl. Pro společné zážitky, společnou práci i odpočinek. Zkrátka propojení členů všech družin do jednoho celku Lotrů.

*Tomáš Buriánek,
TOM Lotři, Hronov*



Vánoce v Arktidě

Oddílové Vánoce jsme letos neuchopili jako troškaři. Místo tradiční besídky a poklidného čajíčku někde v teple jsme vyrazili rovnou do Arktidy. Tedy alespoň v rámci hry. Ve skutečnosti jsme byli na tomické chalupě v Mezholezích na Domažlicku, ale přišlo nám, že zimou se to tam té skutečné Arktidě při nejmenším alespoň blížilo. A proč vlastně ta cesta za polární kruh?

Na začátku výpravy jsme dostali zprávu, že sonda objevila na severním pólu nadílku dárků a také velkou bouři, která se na ni hnala. Připojili jsme se tedy do projektu, který měl za cíl dárky získat. Rozdělili jsme se na dvě expedice, Severní Tůče (tučňáky) a Snowboardáky, nasedli na polární expres, využili motorové sáně a už večer jsme stanuli v základním táboře na polárním kruhu.

Dalšího dne jsme na cestě z tábora ozdobili nejseverněji rostoucí stromek pro místní zvěř a vydali se vstříc pólu. Cestou jsme bojovali s nálety padajícího utrženého ledu, potopou vody a s věčně křehkým a nestabilním povrchem. Po vyčerpávající cestě se nám to konečně podařilo, stáli jsme celí zmrzlí na pólu, ale po balíčcích ani vidu. Nalezli jsme jen poznámku s informací, že dárky odnesla jiná expedice chvíli před námi. Na nic jsme nečekali





a pospíchali jsme zpět do základního tábora s ukrutnou sněhovou bouří za patami. Až v bezpečí a teple tábora jsme si mohli odpočinout a dát si vánoční večeři a užít si dárky, které tam pro nás ta předchozí výprava mezitím zanechala. Měli jsme tradiční řízek s bramborovým salátem, zazpívali si koledy a zahráli si lehce zlodějskou hru s rozdělováním nadílky a také jsme pod stromečkem všichni našli nová oddílová trika.

Byl to zkrátka velmi pěkný prosincový víkend plný zimy, sněhu a všeho vánočního.

*Honza Černý,
TOM S.T.A.N., Praha*



Brněnští tomíci slavili 100 let republiky



Sedmnáctého listopadu uspořádal TOM Rokytná Brno ve spolupráci s městskou částí Brno - Kníničky ples ke stému výročí založení republiky a sto třicátému výročí založení KČT. Ples zahájil prezident T. G. Masaryk spolu s Karlem Čapkem, Olgou Scheinpflugovou a Vojtou Náprstkem. Slavnostní přípitek proběhl po zaznění československé hymny a poté následovalo představení České nebe v podání dětí z oddílu.

K tanci a poslechu hrála skupina Svitavský big band, dobovou atmosféru posílila také skupina Vocal Overdose The Original Brbershop Quartet. Panovala zde úžasná atmosféra, hosté pojali oblečení také dobově, a tak to byla opravdu velmi slavnostní akce.

Během večera byl pokřtěn oddílový kalendář, který mapoval působení oddílu v městské části Brno - Kníničky a Klubem českých turistů byla také oceněna vedoucí oddílu Regina Böhmová. Za obětavou práci obdržela stříbrnou medaili, kterou klub uděluje při příležitosti oslav založení 130 let KČT.

*Regina Böhmová
TOM Rokytná, Brno*





TOM ZLATÉ ŠÍPY VALMEZ
DO DALŠÍ PADESÁTKY A JEŠTĚ DÁL!

1968 – 2018

Je tomu již padesát let, co byl založen oddíl Zlaté šípy. Od té doby oddílem prošlo přes dva tisíce chlapců a dívek z Valašského Meziříčí a okolí. Během let proběhlo nespočet schůzek, oddílových akcí, výletů, táborů. Zůstávají fotky, filmové záběry, zápisy v kronikách, ale hlavně zážitky, zkušenosti a dlouholetá přátelství.

Padesáté narozeniny jsme oslavili několika báječnými akcemi.

Druhou říjnovou sobotu uličky města ožily štěbetajícími skupinkami. Více jak čtyři sta padesát dětí a dospěláků brouzdalo Valmezem, plnilo záludné úkoly, luštilo šifry a překonávalo bažiny. Setkali se s neohroženými piráty i půvabnou zámeckou paní. Hru **Tajemství meziříčských uliček** již jsme připravili pro širokou veřejnost, měla své zakončení u naší klubovny. Zde měli příchozí možnost trávit čas u dalších her či spočinout či strávit noc na největší palandě České republiky.

O necelý měsíc později se dveře klubovny šípáků otevřely znovu dokořán. Návštěvníci obhlíželi klubovnu, listovali kronikami, vzpomínali nad fotografiemi. Večer se bývalí i současní členové, kamarádi, přátelé a příznivci oddílu sešli na



Oddílem prošlo za 50 let jeho existence 2053 členů.



1248 kluků a 805 holek



Za 50 let oddílu proběhlo 12 300 družinovek, 1 080 oddílových akcí, 49 letních stanových táborů a 79 zimních a letních expedicí do zahraničí a nespočet doprovodných akcí.



Momentálně chodí do oddílu 128 členů, z toho 48 holek a 80 kluků.



Šípáckém bále. Pohodový večer zpestřili oddíloví muzikanti, fotografie z historie, tombola či fotobudka. Klábosilo se, tančilo a vzpomínalo. Vyvrcholením bálu byl narozeninový dort v podobě našeho táborového místa ve slovenské Lubině, na němž bylo umístěno 50 dortů v podobě stanů, kuchyně, stožáru, věže a dalších táborových staveb.

Udalo se toho za uplynulá desetiletí opravdu hodně. Vzhůru do další činnosti!

Ivo Skoček



Dítě s pravidelnou docházkou stráví se svými kamarády na družinovkách, oddílových akcích, výpravách a táborech průměrně 840 hodin za rok, což je 35 dní v roce.



Jednou ze zkoušek je pojídání hrášku. Úkolem je v co nejkratším čase za pomoci párátka sníst 50 kuliček hrášku. V roce 2018 je průměr v pojídání hrášku 80,5 s. Porovnejte své výkony s průměrným šípákem :).

Každých 5 let děláme v oddíle srovnávání našich výkonů s těmi předešlými.

Průměrný zlatošípák v roce 2018

členem oddílu 61 měsíců
starý 13,7 let
vysoký 156 cm
váží 47 kg
sedy lehy za minutu 39
školní prospěch 1,31
IQ 105





Jak pomáhají táborové speciality

V České Lípě se 8. prosince opět smažily **topinky pro dobrou věc**. V rámci vánočního jarmarku na místním Vodním hradě tomíci z oddílů Dakotů a Chippewů oprášili táborová kamna a celý den smažili chleby a podávali výborný teplý čaj. Letošní akce byla specifická tím, že jsme rozšířili nabídku táborových specialit. Kromě topinek jsme nedaleko Vodního hradu na jiné adventní akci pekli bramborové placky s povidly nebo česnekem.

Kroky většiny návštěvníků hradu, díky blízkosti obou akcí, mířily právě sem a my toho využili a nabídli příchozím netradiční lahůdku, která není běžným sortimentem předvánočních akcí. Díky sociálním sítím a přátelům lidé o akci věděli a někteří přišli právě kvůli našim dobrotám nebo lépe řečeno přišli přispět na Toníka, pro kterého byl výtěžek z celé akce určen.

Toník je již 24letý muž, který trpí dětskou mozkovou obrnou a sekundární epilepsií. Je na vozíku a manipulace s ním je velmi náročná. Veškeré peníze z prodeje jsme předali rodině, budou použity na rekonstrukci dětského pokoje, který již nevyhovuje potřebám dospělého handicapovaného člověka.

Dobročinné smažení topinek a placek jsme uspořádali již po šesté. Naším cílem je pomoci konkrétní rodině nebo člověku z Českolipska. Díky tomu má akce dobré jméno u veřejnosti a na Vodním hradě nás přímo vyhledávají. Celý den se nese v pohodové atmosféře, často je plný příjemných setkání s přáteli oddílů, s dětmi a jejich rodiči, nezdědka dochází i k navazování nových kontaktů.

Rozpečetění obou pokladniček proběhlo u místostarosty České Lípy Jaroslava Turnhøfera, se kterým peníze sčítali dětské zástupci z obou oddílů. Po chvíli přepočítávání jsme se dostali ke krásné částce **22 287 Kč**.

Celou akci tradičně podpořily Jizerské pekárny spol. s r.o., ředitelka Vodního hradu Jiřina Kučerová a dokonce nás navštívil a podpořil náčelník všech tomíků Tomáš Novotný. Výlet za námi podnikli i kamarádi z Veverků či Magnetů. Děkujeme nejen návštěvníkům předvánočních akcí, ale také všem tomíkům, kteří i třeba jen chvilku stáli u kamen nebo ohýnku a makali pro dobrou věc.

*Zdeněk Šmída,
TOM Chippewa, Česká Lípa*



BUNTARANTÁCKÉ BÍLÉ VÁNOCE

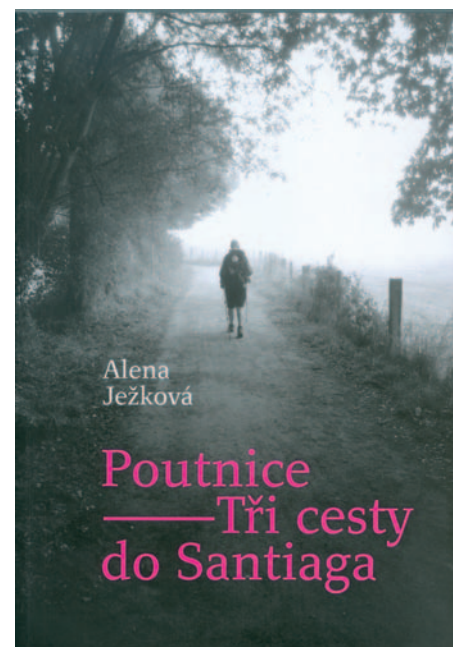
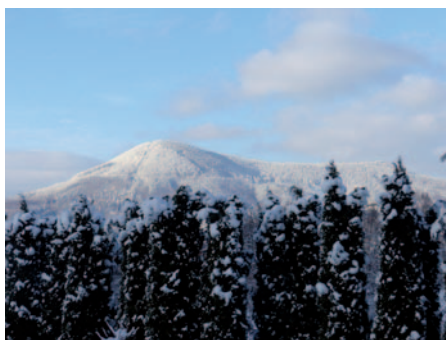
Tomíci z Buntaranty Ostrava prožili víkend na úpatí zasněženého Smrku v Beskydech.

Sváteční sobotní dopoledne jsme strávili výrobou krmítek pro ptáčky. Při vycházce jsme vyzdobili větve stromů různými dobrotami a pořádně se vyváleli ve sněhu. Pak již započaly přípravy na slavnostní večer. Tradičně nechyběl bramborový salát, ani dárečky. Zhodnotili jsme akce, které proběhly v tomto roce a zároveň naplánovali akce v roce následujícím. Do oddílu jsme pasovali 5 nových členů.

Nedělní dopoledne jsme se ve zdraví proklouzali až do oběda... Pak už následovalo jen sušení oblečení, nějaké hry a odjezd domů.

Všem tomíkům do příštího roku přejeme – krácejte lehce, svobodně a s nadhledem.

*Jiří Garnol,
TOM Buntaranta, Ostrava*



Nejeden z laskavých čtenářů našeho Tomíka navštívil Španělsko. Nevím ale, zda někdo putoval do Santiaga de Compostela jako... Jako poutník.

Alena Ježková, děvče mého věku, kdysi dávno editorka Reflexu (ano, ta, která na tábor Zdenka a Jirky Šmídových na Klučance poslala na pár dní redaktora Tomáše Feřteka a vznikla jedna z nejlepších reportáží o nás!), dnes významná česká spisovatelka, tam vyrazila. Hned čtyřikrát.

Alena našlapala při svých putováních s poutníky i o samotě několik tisíc kilometrů. Jednou šla s partičkou. Nebylo to jednoduché. Později už sama – a také to bylo občas o ústa. Ona, pražská kavárna, spala najednou v jedné místnosti s deseti, patnácti lidmi v albergue, ubytovně pro poutníky.

Pila místy *ohavnou kávu*, jedla více než skromně a několik týdnů šla, šla a šla. Mokla, pekla se na slunci. Ale hlavně: měla čas na sebe, vyčistila si hlavu a na vlastní oči uviděla dosud nevidané. Španělskou přírodu a památky. Kostely a kláštery, ke kterým má – ač bez vyznání – blízko. Blízko profesně, je totiž autorkou dvoudílných Tichých srdcí, majestátní publikace o klášterech a lidech v nich.

Poutnice aneb Tři cesty do Santiaga. Tak se její více než dvoustránková publikace jmenuje. Je jedním slovem skvělá. Čte se sama.

Trochu se v ní pobavíte, trochu vzděláte, místy vám poběží mráz po zádech. To na místech, kdy Alenu pronásleduje úchyl nebo když bojuje s poničenými nohama. Pouť je dlouhá a prsty trpí.

Poutnice je doprovozena zdařilými Aleninými fotkami a vydalo ji nakladatelství Tichá srdce. Neváhejte!

Tomáš Novotný



Roudnické bilancování

Říkal jsem si, že konečně zas něco napíšu do Tomíka. Ale pořád se mi zdálo, že je dost času. Tábor jsem nestačil, podzimní prázdniny taky ne. A co třeba ohlédnutí za celým rokem 2018? To by šlo. Rok 2018 byl vlastně na události velmi bohatý.

Tradiční zimní akce jako jsou hory či víkend na Hrádku proběhly v klidu a pohodě. Na jaře jsme dostali výpověď z Domečku, klubovny na náměstí (bude se rekonstruovat a na klubovnu už zde nebude místo). Naštěstí i našim radním záleželo na tom, abychom se měli kde scházet. Byly nám nabídnuty prostory bývalé sauny na pravém břehu Labe. Krásné místo hned u řeky, ideální nejen pro schůzky, ale i pro víkendové akce našeho oddílu. To byla docela výhra.

Potom přišla Hořcová výzva, a to byla bomba, a asi nejen v našem oddílu. Zpočátku piánkové plnění úkolů, než se do hry vložila moje manželka. Všechny oddílové akce, výpravy a mnohdy i schůzky byly věnovány úkolům Hořcové výzvy. Byla pečlivě vedena evidence komu který úkol ještě chybí. Velk dík, a nejen můj obdiv patří kamarádům Hopovi a Yurymu ze Zlatých šípů, kteří výzvu spustili. Naš oddíl doslova žil výzvou, raketový vzestup nás vynesl až na čtvrté místo. Zasloužili jsme si ho. Děti byly nadšený, to se klukům fakt povedlo. Na podzim jsme si vyhlásili *malou – oddílovou výzvu*. V podzimní části jsme si dali za cíl ujít na oddílových výpravách tisíc kilometrů. Splnili jsme a společně ušli 1056 kilometrů.

Letní tábor se nám rovněž vydařil. Není to zásluha jednotlivce, ale všech našich kolegů vedoucích, kteří tábor připravovali a řídili. Když se potom, opět společně, podíváme na táborový film, ukápné slza a řeknete si „Stojí to za to!“.

V září se narodila vnučka Anička. Je krásná a roste jako z vody. Už byla s námi na skautské chatě Seleška na podzimních



prázdninách, kde spala ve spacáku. Je našim nejmladším tomíkem.

Vydařila se Lovosická vánočka, kde jsme postavili pět družstev a jedno získalo *měsíc zlého správce*, když uhodli jeho obsah. Vánoční dílna byla jen pomyslnou třešinkou na dortu letošních událostí.

Rok 2018 se nám vydařil, máme šikovné a hodné děti, které nám dělají radost. Naši mladí vedoucí včetně instruktorů (kteří prošli další skvělou letošní akcí, kterou byla INKU) se aktivně zapojují do činnosti oddílu, což nám starším velmi ulehčuje práci. Většina akcí by ale nebyla možná bez podpory naší mateřské Asociace TOM. Poděkování za spolupráci patří i všem pracovníkům na ústředí, kteří to s námi oddílkami nemají mnohdy jednoduché.

Tak ať se nám všem daří.

Vratislav Florián
TOM Klub lesní moudrosti
Roudnice nad Labem

Vánoce na chalupách



Ptáte se, kde, u všech všudy, naše oddíly trávil Vánoce? Různě. Tak například Zálesáci z Hlučína servírovali ve Stříbrných Horách výborný řízek s bramborovým salátem, STAŇáci v Mezholezích našli pod stromečkem nová oddílová trika, Sůvy zase mazaly chlebičky v Opárně a tomíci z oddílu Kadao na Silvestra běžkovali v Janově v Jizerských horách.

Anežka Klabanová



Krabice od bot udělaly radost

Dakoti a Chippewa se připojili k charitativní akci s názvem "Krabice od bot" a do prázdných krabic pomohli Ježíškovi zabalit hračky a jiné dárky. Ty pak Farní charita v České Lípě předala dětem ze sociálně aktivizační služby.

Anežka Klabanová



Díky dárné inspiraci našim spřáteleným oddílům Magnetů z Šenova pořádáme pro veřejnost v brandýském muzeu adventní pečení a zdobení perníčků. Veverci – malí i velcí – se na jejich přípravě vyřádí. Naučí se nejen jak připravit těsto a polevu, ale též co je třeba k zorganizování dobročinné akce.

Zdobení má totiž i určitý přesah. Už několik let jsou nazdobené zbylé perníčky předány do domovů seniorů s přáním hezkých Vánoc. No a děti k tomu zazpívají koledu. Radost je na obou stranách, u návštěvy i u obdarovaných. Letos tomu bylo nejinak. A mimo to - dívka si měla opět možnost promluvit se staršími lidmi, zavzpomínat s nimi a uvědomit si, že se máme celkem dobře.

Jeden velmi velmi starý pán (90 let) řekl dětem: „**Jste hodní, děkujeme. Také jsme dělali různé akce. I lumpárny, víte? Ale ne vždycky jsme mohli mít takovouhle partu. Buďte rádi, že se tak máte a že můžete mít svůj oddíl.**“ A to tedy my skutečně jsme.

Matěj Chour,

TOM Veverk, Brandýs nad Labem



ZÁŽITKOVÁ TURISTIKA



Zážitková turistika je nápad, díky kterému propagujeme činnost našich spolků – Asociace TOM a KČT. Kdo se ***zážitkovou turistikou*** v roce 2018 zabýval? Samozřejmě, že tomíci. Projekt se skládal ze tří částí:

1) **outdoorový turistický závod** – představení závodů jednoduchou formou v délce trvání cca 5-7 minut pro jednoho závodníka, se zaměřením na jednotlivá kontrolní stanoviště, kde byla možnost naučit se základní turistické dovednosti.

2) **netradiční hra, soutěž** – představení oddílové činnosti formou hry, která dokáže zaujmout. Cílem bylo ukázat volnočasovou aktivitu oddílu mládeže a představit Asociaci turistických oddílů mládeže.

3) **turistická značka** – seznámení se s turistickým značením, vyzkoušení si, co znamená nakreslit si svoji značku. Cílem bylo představit značení jako nedílnou součást KČT.

Uskutečnilo se celkem 18 setkání se Zážitkovou turistikou – akci navštívilo na **15000** zájemců a závod absolvovalo na **6000** soutěžících. Největší z nich bylo představení Zážitkové turistiky na Olympijském festivalu v Brně, které trvalo plných 17 dní.

Závody společně financovala Asociace TOM a KČT, organizaci a samotnou realizaci akcí zabezpečovalo 250 závodníků se svými vedoucími.

Během závodů bylo rozdána celá řada propagačních materiálů – placek, náramků a letáčků, byla vypsána spousta průkazů, ořezány stovky tužek, vymalovány kilogramy barev. Při hrách si děti odnesly spousta zážitků, v soutěžích získaly spousta dobrot. Co je ale hlavní? Pořadatelé a účastníci zážitkové turistiky se společně bavili.

*Zdeněk Vejrosta,
TOM Vltavský paprsek, Kralupy*



Železný tomík

Legendární trojboj – Železný tomík – pořádáme letos **o víkendu 17. – 19. května**. Je to již 24. ročník. Závod po loňské pauze pokračuje v dlouholeté tradici a organizátoři se těší na všechny závodníky a to nejen z oddílů, které se účastní již tradičně, ale také na oddíly nové. Neváhejte a přihlaste se i vy!

Avízo o předpokládané účasti směrujte na e-mail omaneck@a-tom.cz. Na této adrese budeme také přijímat závaznou přihlášku, kterou zveřejníme na webu v týdnu po 4. únoru. **Termín pro přihlášení bude do konce dubna (30. 4. 2019).**

Prosíme oddíly již přihlášené, aby upřesnily počet účastníků. Zatím počítáme s těmito oddíly: Kadaň, Sojčata, Vlaštovka, Kola Waštepí, Maracaibo, Kadet a Čmoudík.

Tímto je kapacita zaplněna zhruba z poloviny, takže se ještě dost oddílů může přihlásit. A co vás na letošním Železném tomíkovi čeká?

Krom samotného závodu, (na který je třeba si připravit silné paže, nohy, šlapky i pádla...) zasedneme ke společnému ohni. Popovídáme, zapíváme, pobavíme se.

Ubytování (ve vlastních stanech – jiné ubytování je možné jen na vlastní náklady) a zázemí plánujeme v autokempu Slavoj v Litoměřicích

(www.autokemplitomerice.com).

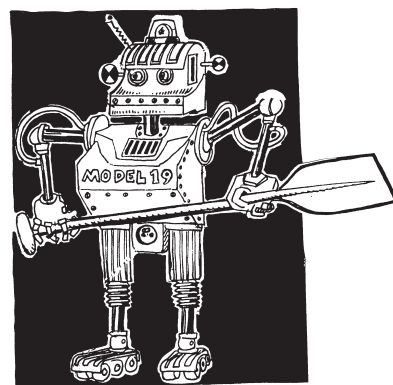
Budeme rádi, pokud nám někdo z těch, co nezávodí (doprovod) pomůže s organizací. Pokud byste chtěli pomoci, dejte nám prosím co nejdříve vědět.

Tak nafoukněte duše kol, nabruste pádla, vyčistěte běžecké boty a vyrazte v květnu s oddílem do Litoměřic!

Těší se na vás

*Jindřich Černý (TOM Delfín)
– organizátor Železného tomíka*

Ondřej Mánek – ústředí





Táborová škola na Polaně

Chceš pomáhat ve svém oddíle jako vedoucí nebo instruktor? Máš rád nové výzvy? Chceš se seznámit s novými kamarády?

Pro mladé nadšence ve věku od 16 do 19 let, kteří hledají inspiraci, nové nápady a energii, proběhne v létě 2019 táborová škola na Polaně v Beskydech. **A to v termínu 19. - 26. 8. 2019.**

Táborové školy jsou tradiční vzdělávací akce našeho sdružení, na které každý rok **přijíždí** mladí lidé z různých koutů republiky, většinou nasměle a plni očekávání. Po týdnu her, aktivit, přednášek, hudby a dobrodružství se jen neradi loučí, zůstávají v kontaktu a často plánují další setkávání. Tak neváhej a přihlas se!

Všechny potřebné informace nalezneš na www.a-tom.cz

Ivo Skoček



Letní sraz v Chodově u Karlových Varů



Milí tomíci, srdečně vás zveme do Karlovarského kraje na letní sraz Asociace TOM.

Poznejte staletý pláč Marzebilly, patronky Krušných hor, tlukot mlátek o železka a divoké vytí vlků. Navštivte s námi královská města, francouzské zahrady, štolý i masové hroby. Uvidíte měsíční zem, divoké pralesy i nekonečné močály, neskutečné stavby v divočině, vyhlazené vesnice a smutek této krajiny.

Vyrvěte zemi její bohatství a pojďte s námi na zkameněliny, natrolity, flourity, magnetity a jiné nerosty. Navštivte technické památky, které chceme zapsat mezi

světové kulturní dědictví. Poznejte seizmicky aktivní krajinu, vlezte do nitra nejmladší sopky, pozorujte jedovaté mofety, bahenní sopky a dravé minerální prameny.

Poznejte Karlovarský kraj jinak než lázeňští hosté.

Praktické informace k organizaci srazu:

★ Na sraz je možné přijet již v pátek 2. 8. 2019 od 12:00 hodin a odjet nejpozději v neděli 11. 8. 2019 v 18:00 hodin.

★ Přihlášku najdete na stránkách www.hrosi.info

★ Ubytování plánujeme v tělocvičně nebo ve škole v jednotlivých třídách. Spaní ve vlastních spacácích.

★ Stravování zajistíme vydatnou samoobslužnou snídaní, svačinou a teplou večeří v restauraci.

Chodov je malé město, kde máme vše po ruce, nádraží vlakové i autobusové, stejně tak obchody.

Je zde spousta sportovišť, obchodů, kino, infocentrum a 15 minut od města je možnost koupání v zatopeném, mělkém kaolínovém lomu Bílá Voda.

Během srazu plánujeme tři společné výlety.

Krom nich chystáme zajímavý program po celou dobu srazu.

Představa programu je tato:

★ Sobota – začíná celosrazová hra – pro starší 24hodinovka po kraji a návštěva SRN

★ Neděle – starší tomíci hrají celodenní hru, mladší poznávají okolí

★ Pondělí – volný den, večer přednáška o bezpečnosti pohybu v Krušných horách, základy záchrany života

★ Úterý – výlet pro všechny, kameny a štolý, Jáchymov, Maritus.

★ Středa – výlet pro všechny, Sauersack = Hičkokárna, Frühhuß, možná koupání

★ Čtvrtek – volný den, večer s vlky

★ Pátek – výlet

★ Sobota – volný den

★ Neděle – odjezd

Povinná výbava pro všechny:

Veďte si s sebou pasy, nebo občanské průkazy – hra vás zavede i do Německa, doporučené výlety budou i do Německa.

Každý účastník se vybaví ešusem s víčkem, hrníčkem (na snídaně)!

Každý oddíl pak bude mít nůž na pečivo. **Každý oddíl ať si doveze hoodně silný magnet!**

Další informace budeme všem postupně jak na stránky asociace, tak oddílové: www.hrosi.info

Na viděnou v létě se těší všichni Hroši!

*Petr Hofman,
TOM Hroši, Chodov*





Tříkrálová OKOŘ

V sobotu pátého ledna vyrazilo z pražských Vokovic na hrad Okoř na 450 pochodníků. Tradiční novoroční pochod pořádaný roztockými Svišti a Kulíšky se letos konal po jednapadesáté.

Počasí bylo příjemné, nepršelo, a tak se šlapalo pěkně. Cestou se turisté posilnili u stánku s klobásami u svaté Juliány, na Okoři vyplnili kvíz MATUS a obdivovali cvičené dravce.

V cíli - roztockém Středočeském muzeu v Roztokách - čekali tři králové, kteří pochodníky přivítali krásným zpěvem a všichni si mohli odpočinout u teplého čaje, svára a perníků.

Rozverní šermíři obveselovali unavené turisty, tiskli pečete, předváděli souboje a rozdávali pěkné upomínky. Poděkování patří hlavní organizátorce Jindře Zoufalé, rodině Levých, Jirákových, Ramdanových, Středočeskému muzeu a starostovi Okoře panu Procházkovi.

Tak zase za rok!

(ústř)

Světlo mladým s handicapem



V sobotu 24. listopadu proběhl v obchodním centru Karolína v Ostravě další ročník benefiční akce **Světlo mladým s handicapem**, které se tradičně zúčastnili i tomíci z TOM Buntaranta.

Cílem této akce je představit Integrační klub Brána Ostrava, který sdružuje mladé handicapované lidi, a vydělat si nějaké finance na výlety a akce pořádané klubem. V několikačlenných skupinkách složených z uživatelů a dobrovolníků klubu Brána a tomíků z Buntaranty jsme návštěvníkům OC Karolína nabízeli malé svítilny a povíдали si o činnosti klubu.

Prodejem svítilen jsme vydělali peníze na nejrůznější činnosti klubu probíhající celý příští rok. Součástí této benefice byly i tentokrát koncerty, povídání, tance apod. příznivců a přátel integračního klubu.

Celková hodnota výtěžku převýšila částku **58 tisíc korun**. Kráááá!!! Dobré pocity a zážitky z této akce si uchováme co nejdéle...

Všem účastníkům, kteří darovali svůj čas a energii pro dobrou věc, moc děkujeme.

*Jiří Garnol,
TOM Buntaranta, Ostrava*





školky a spolutvůrkyně jednoho z programů Kateřina Pilátová.

Expedice Středohoří. Náročný program pro sebrané skupiny, které si nebojí dát do těla. Jedna akce střídala druhou. Dvě stě metrů dlouhá cesta **poslepu** vedla vulkanickou krajinou. Modelování Oparenského údolí vodním tokem prožité na vlastní kůži. Osidlování Českého středohoří novými kolonizátory při strategické deskové hře. Strih – a výprava k novému tělesu dálnice D8 vedoucímu přes nejcennější úseky chráněného území. Kdo je v právu? Obyvatelé vesnic nesnesitelně zamořených hlukem a výpary kamionů, nebo ekologové?

A o čí zájem tady vlastně jde? Že by projektanti opravdu nedokázali najít jinou trasu? Rolová dramatická hra se protáhla o hodinu a pozorovatel jen žasl, kde se v dvanáctiletých dětech bere tolik odhodlání, schopnosti argumentovat a bojovat za svou věc. Věcně a slušně.

Oparenský mlýn na podzim žil ekologickými programy

Tomíci, schválně, co by vás víc lákalo? Učit se celý den poznávat a vnímat les všemi smysly nakonec si po ruce nechat **běhat pavouka**? Či snad vyrobit si z recyklovaných materiálů vlastní loutku a secvičit s ostatními krátké představení? Kolonizovat jako středověký rolník středohorskou krajinu, nebo si zahrát na projektanty dálnice D8 obhajující svůj plán při veřejném jednání s ochranáři a starosty? **Prožít svítání na Milešovce**, nebo za zurčení potoka namalovat obraz přírodními barvami? Vybrali jste si? A třeba všechno? Není problém. Tohle je jen malý zlomek toho, co prožili účastníci prvních programů, které vytvářeli tomíci (nejen) pro tomíky části uplynulého roku v rámci projektu Ad Fontes v Oparenském mlýně.

V říjnu jsme naši roční práci konečně začali převádět do reality a postupně uvítali první čtyři skupiny na testování programů ekologické výchovy.

První říjnový víkend se ve mlýně sešla smíšená česko-saská skupina, jejíž část

tvořily i maminky s dětmi, při výrobě loutek pod vedením lektorky z drážďanského střediska ekologické výchovy, výtvarnice Birgit Pätzold. Naučili jsme se, jak si vyrobit papírovou hmotu a z ní vymodelovat hlavu loutky se všemi detaily, barvili jsme, šili oblečky a užívali si příjemné atmosféry mlýnské světnice v prvním záchrvěvu zimy. Někomu vyšel skřítek, jinému vysněná princezna. Někdo se zpočátku ostýchal, ale pak se přeci připojil, jiný zas držel poprvé v ruce jehlu, ale všichni nakonec prožili radost z procesu tvoření a toho, co krásného lze udělat vlastníma rukama. Mezi dílnami zbylo dost času i na vzájemné poznávání a procházku po okolí.

Druhá česko-saská skupina dětí z české základní školy a saského střediska volného času měla velké štěstí na počasí. To se hodilo, protože téma programu opět pod taktovkou drážďanského ekostřediska se točilo kolem vody. Skupina si nakonec vybrala z pěti nabízených možností (např. voda jako živěl, určování kvality vody, tekoucí voda) výtvarné téma a účastníci se naučili míchat barvy z přírodních pigmentů, vytvářet jejich odstíny a za vyprávění příběhů o vodě malovali obrazy inspirované nejen vodou a okolní přírodou. Tvořit jsme mohli venku na plném slunci, takže nakonec došlo i na zkoumání potoka a života v něm. Samozřejmě jsme také vyzkoušeli sílu a vlastnosti vody na mlýnských vodních hrátkách.

Další dva programy už jsme měli na svědomí my, tomíci. Testovali jsme je s českými skupinami. Oba bravurně lektoroval zkušený ekopedagog, sám autor obou programů Honza Kotěra, kterému sekundovala průvodkyně z místní lesní





tři dny naučily dívat se na les jako složitý ekosystém, v němž každá část má svůj nezastupitelný význam a každý zásah nese důsledky. A to se jim bude hodit i jinde v životě, pravda?

K úspěchu obou testovaných programů velmi přispěly skvělé grafické materiály a pracovní listy, které připravila jablonecká grafička Petra Sedláčková.

Zbývá dodat jen jedno – velká škoda, že se zatím k testování zatím nepřihlásil žádný oddíl. Na jaře budeme znovu testovat Expedici a nově také programy Ve mlýně a na statku a Za časů prababiček, všechny podrobně popsané v minulých číslech Tomíka.

Do konce září 2019 budou programy významně dotovány, účastníci si budou platit pouze ubytování, jídlo, doprava i lektorné je hrazeno z projektu. Neváhejte se tedy do programu přihlásit, nejlépe mailem na lukas.husek@a-tom.cz.

*Helena Podroužková, Lucie Tučková,
projekt Ad Fontes*



Ale konec řečí a hurá do krajiny, na putování po okolních kopcích a přírodních zajímavostech. Po těch nás vede vlastní geocachingový okruh. Za odměnu výstup na Milešovku, krátké přespání a prožitek svítání na hromové hoře! Po sestupu a vydatné snídani ještě najít ten správný panoramatický výhled a po vzoru krajinářů 19. století pěkně vymalovat svůj dojem z Českého středohoří. Skupina dětí z libešické základní školy odjížděla unavená a nadšená, v podpaží každý expediční deník se zachycenými zážitky. Uf.

Další třída z té samé aktivní školy pak ještě přijela na program o lese. Ukázat pubertákům, že les není jenom nudná kulisa, není hračka. Nicméně v rozmanitém, dobře strukturovaném a nabitém programu nebyl čas se nudit a děti si odvezly spoustu poznatků a zkušeností, aniž by si všimly, že se něco učí. I tak ne-

příliš přitažlivé téma jako poznání života v lesní půdě se dá pojmout zajímavě. Přítomní pánové a slečny se nakonec div nepředháněli, kdo po sobě nechá lézt „ošklivější breberku“, samozřejmě předtím správně pojmenovanou a zařazenou do souvislostí. Dále děti například zpracovávaly prezentaci o „svém“ vybraném stromě, poznávaly koloběh živin v lese a lesní obyvatele, vyráběly si dřevěné desky na soubor pracovních listů (a dost z nich drželo v ruce poprvé vrtačku a pilku), a nakonec v rámci praktických činností vysadily kolem louky u mlýna živý plot z mladých habrů. Děti se především za



**Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.**



Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg VA / 2014 – 2020

Robinsoni na střeše světa

Jako malí jsme si s dědou hráli na to, že jsme expedice a lezeme na osmitisícovky. Vybíhali jsme schody, vařili na dřívkáči instantní kaši, přespávali jsme na sněhu, psali si expediční deník, myli se ledovou vodou a biflovali jsme nepálská slovíčka. Děda nám pak za to uděloval symbolické výškové metry (SVeMy). Asi to tušil, že se jednou k opravdovým osmitisícovkám podívám. A tak se taky stalo! Honza a já, oba Robinsoni z Poděbrad, a horolezkyně Markéta z Prahy jsme se vypravili do Nepálu. Na sněhu jsme sice nespali a jídlo nám v ubytovnách (lodge), vařili místní, ale do základního tábora pod Annapurnou (4 130 m.n.m.) jsme vyšlapali tisíce schodů, čistili si zuby vodou s krysťalky ledu a pozdrav „Namasté“ jsme vyslovili tolikrát, kolikrát jsme minuli čínského, japonského nebo francouzského turistu. No a expediční deník je na výpravě samozřejmostí.

Pod osmitisícovkami by se dalo strávit mládí, my měli čtyři týdny, takže jsme si vybrali oblast masivu Annapuren. Vydali jsme se v listopadu (tudíž ke konci himálajské sezóny) s vidinou stabilního počasí. Vyšlo to! Ani kapka. Například moje bunda proti dešti zůstala celý výlet v batohu, zato pérová bunda, pérové rukavice a vlněné ponožky si zažily své.

Prošli jsme Annapurna Circuit Trek a trek Annapurna Base Camp. První z nich je výjimečný a zároveň náročný přechodem přes větrné sedlo Thorong La (5 416 m.n.m.). V takové nadmořské výšce už člověk dýchá obtížně. **Je tam totiž jen poloviční koncentrace kyslíku oproti naší lázeňské kolonádě v Poděbradech.** Stoupali jsme opatrně a podle všech zásad. Přesto jsme ale dvakrát kvůli bolesti, motání hlavy, mrznutí a pomalé chůzi museli říct stop a počkat na další den, než jsme se do sedla dostali. V den přechodu sedla se tradičně vychází už za tmy, aby v nejvyšším bodě byl člověk dřív, než vítr zesílí natolik, že je přechod sedla nebezpečný. Byl to pro mě silný zážitek, když jsem se kvůli protivětru opravdu skoro ani nemohla nadechnout. V sedle vítr ošlehává kromě haldy modlitebních vlaječek i malinkou čajovnu, kde jsme si dali s cukrem ten nejlepší čaj na světě.

Trek Annapurna Base Camp je snad-



nější a přístupnější i pro méně zkušené horaly. Proto je taky plný asijských zájezdů a velkých několikapatrových ubytoven. Na druhou stranu jsme zase na jeho konci v základním táboře měli krásný výhled na Annapurnu (8 091 m.n.m.) opravdu zblízka. Pokud člověk chce, může si do base campu zaletět vlastně i vrtulníkem, vyfotit se s Annapurnou a letět zase zpátky. Ale pěšky je to samozřejmě lepší, po cestě totiž uvidíte opice, bambus, *himalájské hořce*, jaky, oslíky nesoucí rýži na hřbetu, nosiče nesoucí dveře na hlavě a nebo třeba západ slunce nad horami. A to pohladí každého po duši.

Unavené nohy a těžký batoh každý večer vystřídala dobrá nálada nad jídelním lístkem. Těšili jsme se na velikánskou termosku s čajem a Dal Bhat. To je tradiční nepálský talíř plný rýže, čočkové polévky, curry, pálivých papriček, zázvoru, špenátu a dalších lokálních specialit (např. hub). Velkou předností je to, že je zvykem Dal Bhat přidávat, dokud není turista sytý.



Byla to velká výprava plná zajímavých setkání se s rozdílnou kulturou, jiným náboženstvím, nečitelným písmem a odlišnou hygienou. Takže to, že jsme rychlostí desetikilometrovou svištěli autobusem po tamější tankodromové silnici a odřeli střechou bagr likvidující nový sesuv půdy, byl opravdu jen jeden střípek toho velkého nepálského dobrodružství Robinsonů.

Anežka Klabanová,
TOM Robinsoni, Poděbrady





Kudrnáč v Izraeli

Pod záštitou České rady dětí a mládeže probíhá každý rok vzájemná výměna vedoucích z dětských mládežnických organizací z České republiky a Izraele. Rušno je vždy na podzim. To nejprve přijíždějí na týden do Čech Izraelci. Přibližně měsíc na to se delegace vymění. Přihlásit se může vždy pouze jeden vedoucí z každé organizace. V rámci naší návštěvy ve Svaté zemi jsme navštívili mnoho míst a institucí. Bohužel nelze sepsat vše, co jsme viděli a zažili, proto se zaměřím jen na pár věcí, které mne nejvíce překvapily či zaujaly.

Letem světem o Izraeli

Izrael je nádherná mladá země v oblasti jihozápadní Asie na pobřeží Středozemního moře. O vznik Erec Jisra'el (země izraelská), jakožto jediné židovské zemi na světě usiloval už od 19. století ideologický směr sionismus, nicméně stát Izrael vznikl teprve v roce 1948 na území Britského mandátu Palestina. Letos tím pádem oslavil 70. výročí od vzniku. Kvůli okolnostem, za kterých stát vznikl, prošel Izrael řadou válek s okolními státy. Například válka s Palestinou trvá dodnes. Hlavním městem z pohledu Izraelců je Jeruzalém, nicméně většina států západního světa uznává jako hlavní město Tel Aviv.

Mládežnické organizace

V Izraeli je povinná vojenská služba, na kterou nastupují teenageři v osmnácti letech po absolvování maturity či placené vysoké školy. Služba trvá několik let, ale dá se odsunout o rok tzv. veřejnou službou. Veřejná služba je neformální výuka mladých lidí. V podstatě to, co dělají naši vedoucí - organizují výlety, tábory apod. Po odbytí vojenské služby

mohou mladí lidé buď pokračovat ve veřejné službě, nastoupit na vysokou školu nebo začít pracovat. V Izraeli můžeme jako všude na světě najít mnoho mládežnických organizací: skaut, YMCA a jiné.

Jídlo

Jedno z nejdůležitějších jídel v Izraeli je hummus, což je směs rozmačkané cizrny s tahini (sezamová pasta). Můžete si ho dát v podstatě s čímkoliv, co vás napadne, ale nejčastěji se jí jen s paprikou, olivovým olejem a pitou (chlebová placka). Z cizrny se také vyrábějí vegetariánské smažené kuličky zvané falafel. Co se masa týká, nejčastěji se můžete setkat s jehněčím či hovězím v mnoha variacích. Naproti tomu s vepřovým masem se nesetkáme vůbec, protože ho judaismus zakazuje.

Kibucy

Někteří mládežníci, kteří společně absolvovali výcvik v armádě, jdou spolu do dlouhodobého spolubydlení, kdy sdílejí veškeré své finanční prostředky ve prospěch většiny. V praxi to vypadá tak, že v domku bydlí klidně osm lidí často stejné profese. Ti dávají veškeré své finanční prostředky na jeden společný účet, ze kterého se platí ubytování, strava apod. Takové domečky jsou třeba čtyři u sebe a všichni takto sdílejí dohromady i auto atd. Je třeba zmínit, že členové kibucu takovýto způsob života často volí na celý život. Plánují tak společnou budoucnost.

Mrtvé moře

Mrtvé moře ve skutečnosti není moře, ale jezero na jihu Izraele. Mrtvé se nazývá kvůli obrovskému obsahu soli. V moři

nemůže přežít žádný živočich. Vysoká salinita ale zapříčiňuje až neuvěřitelné nadnášení vody. V podstatě můžete stát a chodit ve vodě, aniž byste se dotýkali dna. Je to opravdu zábavné. Jen si nepřejte, aby se vám voda dostala do očí...

Masada (v překladu pevnost)

Masada je kamenná pevnost uprostřed pouště pár kilometrů od Mrtvého moře. Váže se k ní pověst z doby římsko-izraelské války, kdy po tři roky stavěli Římané můstek z kamene a písku k branám Masady. Když ale dorazili k branám, nenašli uvnitř pevnosti jedinou živou duši, neboť povstalci raději obětovali svůj život, než aby padli do otroctví.

Na závěr rád dodávám, že jsem si ty dva týdny opravdu moc užil a že je důležité čas od času vycestovat do cizích krajín, poznávat různé lidi a různé kultury.

*Josef – Kudrnáč Kučera,
TOM Jeleni, Sedlčany*



Evropská asociace turistických klubů

Není mnoho mezinárodních organizací, které by měly své ústředí v České republice. Mezi sportovními jedna taková existuje. Je známá pod anglicko – německo – francouzskou zkratkou ERA – EWW – FERP.



Její název znamená Evropská asociace turistických klubů. EWW byla založena v roce 1969. V roce 1991 byla do EWW přijata Federace českých a slovenských turistů, po rozpadu Československa jsou členy Klub českých turistů i Klub slovenských turistů. Na výročním zasedání v roce 1997 byl tehdejší předseda KČT Jan Havelka zvolen prezidentem EWW. Tuto funkci vykonával do roku 2009 a nyní je čestným prezidentem EWW.

Dnes tato organizace zastřešuje 63 členských organizací ve 34 evropských zemích. Nejnovější členové pocházejí z jihovýchodní Evropy, kde turistika neplní pouze význam zdravotní, ale je také důležitou složkou aktivního života. EWW reprezentuje na 3.000.000 organizovaných a další milióny neorganizovaných turistů v Evropě.

Původním cílem EWW bylo vyznačení dálkových pěších cest napříč Evropou. K dnešnímu dni EWW vytvořila síť 12 Evropských dálkových pěších tras, označených jako E1 – E12, v celkové délce přibližně 55.000 km. Některé trasy vedou po již značených cestách, o které pečují místní členské turistické organizace a EWW působí jako koordinátor mezi jednotlivými národními turistickými spolky.

Územím České republiky procházejí čtyři dálkové pěší trasy v celkové délce 1470 km. Každý turista si může všimnout přelepky s písmenem E a číslem trasy na směrovkách turistického pásového značení na trasách na našem území. Trasa E3 vede podél severních hranic Česka od Pomezí nad Ohří po Horní Bečvu, severní

varianta trasy E6 vede také z Chebska, stejně jako česká část trasy E3, ale české území opouští na Šumavě. Severní varianta trasy E8 vede Podjímá a konečně trasa E10 vede od severních po jižní hranice Čech přes Prahu.

V současnosti se EWW neangažuje pouze v realizaci Evropských dálkových pěších tras a jejím vyznačení mezinárodní cedulkou (viz obrázek), ale stará se o pěší turistiku obecně, o právní zajištění volného vstupu do přírody na celoevropské úrovni, o pořádání přeshraničních turistických akcí a konečně o pořádání celoevropských srazů, jakým je například Eurorando.

V roce 2012 představila EWW nový program. Jedná se o systém předepsaných kritérií sloužících jako měřítko

Z ČINNOSTI Klubu českých turistů



pro vytvoření certifikované trasy označené 'Leading Quality Trails – Best of Europe' (LQT-BE). Soubor kritérií dokáže měřit atraktivitu trasy a garantovat tak hodnotný turistický zážitek. Klub českých turistů pracuje na tom, aby se stal uznanou autoritou, která může turistické trasy certifikovat. První trasou na našem území, která byla vyznačena dle standardů právě zmínované LQT-BE, je **Stezka podél Lužnice**. Měla by být certifikovaná již v roce 2019.

Jana Harnochová a Petr Teringl





Rozhovor s Otakarem Bourou

Aktivní turistika má několik podob, a proto jsou v Klubu českých turistů ustanoveny sekce jednotlivých přesunových prostředků. Předsedou Sekce lyžařské turistiky je Otakar Boura, se kterým jsem udělal rozhovor.

Jak ses vlastně dostal k turistice?

Jako kluk jsem vstoupil do pionýrského turistického oddílu Střelka v Jaroměři. Vedl ho tehdy pan Josef Laurin a mimo klubovní činnosti jsme měli bohatý turistický program, výlety, srazy, orientační běhy, ale hlavně putovní tábory, kdy jsme poznali slovenské hory, přešli Vysočinu, prolezli Českosaské Švýcarsko a to vše na těžko. Dvojice vždy měla stan, vařič, nádobí. Byli jsme perfektní parta kluků a holek hrdých na svůj klub, znalosti a na to, co dokážeme. Dodnes na to vzpomínám. Teprve po mnoha letech jsem si uvědomil, co všechno pro nás náš vedoucí udělal a obětoval – a to ještě s tehdejšími možnostmi komunikace, bez internetu a mobilů.

Nikdy jsme mu to nestačili říct a dnes už bohužel nežije. Tak jsem poznal turistiku, ke které jsem se po letech vrátil.

Co všechno má na starosti Sekce lyžařské turistiky?

Jsem nejstarší sekci v rámci klubu. Máme poměrně slušně zpracovanou naši historii za posledních skoro 70 let. Nejsme přímo pořadatelé akcí, ale zajišťujeme jakýsi servis pro pořadatele těchto velkých srazů a poskytujeme jim některé materiálové vybavení, jako jsou vlajky, transparenty atp. Vedeme evidenci dvou výkonnostních odznaků Lyžařská turistika a

Zimní táborník. Nyní sekce LT pracuje ve čtyřlenném složení. V posledních letech je naší hlavní náplní zajištění zimních a mezinárodních zimních srazů.

Jsou některé akce zimního táboření vhodné i pro tomíky?

Každou sezónu míváme v období od 15.11. do 30.3. kolem 35 akcí. Některým ročníkům akcí se již blíží šedesátka. Několik táboření je i putovních s nocováním vždy na jiném místě s přesunem na těžko. A někdy to může být i dost dramatické a nebezpečné, jako třeba při sestupu z Králického Sněžníku, ve sněhové vánici.

Organizované jezdím v zimě tábořit asi třicet let, ale jezdil jsem i předtím hlavně jako tremp. Bral jsem to jako trénink, když jsme dělali zimní přechod nebo výstupy na vrcholy s nocováním. Konkrétně při výstupu na Elbrus se cestou bivakuje a mnoha nezkušeným lidem to dělá velké problémy. Naší snahou je přivést k této aktivitě nové a mladé lidi, a proto pořádáme táboření i při akcích jako je Poslední puchýř a Zimní sraz. Zájemcům poradím, kam, jak a co vzít s sebou.

Máš s aktivní turistikou obrovské zkušenosti. Jsi zatím druhým a posledním Zasloužilým mistrem turistiky. Co získání tohoto titulu obnáší a jak dlouho ti trvalo splnění podmínek?

Vždy mne bavilo cestovat a poznávat nová místa. Zpočátku jsem vůbec netušil, že to jednou skončí titulem Zasloužilý mistr turistiky. Nejzajímavější místa bývají zpracovaná v podmínkách pro plnění Oblastních turistických odznaků. Poznávali jsme republiku a plnili tyto odznaky. Víceméně souběžně s tím jsem plnil

i výkonnostní odznaky Lyžařská turistika, Vysokohorská turistika a Zimní táborník. Nebýt několika treků v Nepálu a výstupů na vysoké hory, asi by se mi nepodařilo podmínky odznaků splnit a tento titul získat. S plněním jsem začal někdy kolem roku 1990, v roce 2005 jsem získal titul Mistr turistiky a v roce 2016 ZMT.

Cestuješ společně se svojí manželkou Blankou. Která země ve vás zanechala nejhlubší zážitky?

Jezdíme opravdu poměrně často, a čím více jsme toho viděli, tím více toho chceme ještě poznat. Alespoň částečně jsme poznali 62 států po celém světě mimo Jižní Ameriku, ale tam se snad ještě podíváme. Jezdíme bez cestovek, využíváme pouze akčních letenek a „last minutů“ a tam už si děláme svůj program. Poslední větší cesta byla na Kubu. Půjčeným autem jsme projeli celou zemi a poznali život těch nejhudších lidí, žijících bez jakékoli informace o okolním světě, ale asi spokojených se svým osudem.



Největší zážitek byla Austrálie, setkání s původními obyvateli Aboriginci a hlavně výstup na posvátnou horu Uluru. Na Havaji jsme pozorovali kousek od břehu skákající keporkaky, viděli obrovské sopky a Pearl Harbor.

Krásné je skoro všude, ale stejně mám nejraději naše východočeské kopečky a pískovcová skalní města a rád se tam vracím.

Tvoje firma vyrábí „lesní mobiliář“. S čím z vaší produkce se turisté pravidelně na svých cestách setkávají?

Jako firma jsme vybudovali a osadili mobiliářem Beskydskou magistrálu a v tom samém kraji i Jesenickou magistrálu. Poslední velkou akcí byla Jizerská magistrála a cykloznačení na celé hřebcovce. Navrhl jsem a potom jsem i realizoval všechny okruhy pro Pohádkové Česko, mnoho naučných stezek a dalšího turistického vybavení.

Děkuji ti za rozhovor!

ptal se Petr Teringl

týpí jako domov

Nastala zima. Krátké dny a dlouhé noci. Pobyt venku je krásný, ale brzy nás tma zažene dovnitř do tepla. Ale i dlouhé zimní večery mají svou poetiku. Není nic krásnějšího, než si zalézt pod teplou deku, vzít si s sebou dobrý čaj a ještě lepší knihu. Samozřejmě, že každý z nás má jiný názor, co je to dobrá kniha, ale zkusím vám nabídnout pár nápadů.



Pohádky máme rádi skoro všichni. Rozhodně patří k zimním večerům. Tak co si vzít třeba knihu **Hora, která polykala lidi?** Je to soubor Severoamerických pohádek, bájí a mýtů, které nejsou dlouhé a výborně se hodí například k převyprávění k ohni do týpí. Nebo kniha **Pláč ptáka bouřliváka**, která kromě krásných příběhů ještě přidává vyprávění o etiketě táboření v týpí nebo o výchově mladých indiánů.

No a co klasika v podobě **Dvou divochů** od Ernesta Thomsona Setona? V roce 2018 vyšlo nejnovější vydání s krásnými obrázky a perokresbami. Dobrodružství dvou chlapců, kteří žili jako indiáni popisuje, co se všechno naučili. A co svěrázný popis života Jacka Crabba v knize **Malý Velký muž** od Thomase Bergera? Na pozadí neuvěřitelného života hlavní postavy jsou zmíněny hlavní milníky dějin indiánských válek.

Chci-li více faktů a méně fabulace, než v předchozí knize, dá se sáhnout po **Válkách rudého muže** od Miloslava Stingla. Jedná se o čtivý popis bojů mezi bělochy a indiány v průběhu staletí. Seznámí nás s velkými jmény jako byl Pontiak, Sedící Býk nebo Geronimo.

A kdo má rád historii, tak třeba sáhne po výborné knize od Tomáše Studenovského **Rebel s hlavou v oblacích**, která



popisuje život a dílo zakladatele českého woodcraftu Miloše Seiferta. O tom, jak první desetiletí českého woodcraftu měly své obtíže a zvlášť pro tak komplikovanou osobnost, jakou Woowotanna byl.

Pojmete-li zimní večery jako přípravu na táboření, tak nesmím zapomenout zmínit základy: **Kniha lesní moudrosti** od E.T.Setona a **Táboříme v týpí** od Jiřího Macka. I ostrileňý táborník v nich občas

zalistuje, aby se ujistil, že to dělá dobře. A na to navazuje **Kmenové zřízení**, kniha sestavená týmem woodcrafterů, jako možný návod, jak založit woodcrafterský kmen, či co si myslíme, že je pro nás důležité.

Budete-li chtít zimní večery využít pro výrobu indiánského nebo woodcrafterského vybavení, mohou doporučit **Velkou indiánskou knihu Hau kóla** od Lubomíra Kupčíka s úžasnými kresbami a malovanými návody k výrobě indiánských předmětů.

Nejnovější přírůstek do mé knihovny je kniha **Týpí jako domov** od Josefa Porsche. Vznikla na základě jeho krásných článků ve stejnojmenné rubrice.

Jestli jste pod tou dekou zatím neusnuli, přeji vám krásné zimní večery plné fantazie a dobrodružství, které umí přinést jenom kniha.

Kateřina Pejšová – Lasík

foto: Martin Pejša–Medvěd



Mikešovo nožobraní

...řízný a vostrý občasník o nožích určený všem nožomilům

„Starej Vořech“

Nikdy neříkej nikdy. Nikdy se mi ne-libily nože s čepeli připomínající dráp, až na podzimní příbramské výstavě nožů se mi jeden zalíbil tvarem i materiálem. Na rozdíl od jiných není tento dráp srpovitě zahnutý. Materiálem pak je prastarý, překovaný pilník. Stáří pilníků pro tyto účely je velice důležité, neboť novodobé pilníky obvykle mají jen povrchovou vrstvu tvrdou díky procesu zvanému cementování. Pilník tedy pan nožír nejdříve popustil, pak překoval, vybrousil do požadovaného tvaru a nakonec opět zakalil. Použil technologii parciálního kalení, takže břit nože je tvrdší a hřbet houževnatější. Linie kalení je na čepeli krásně vidět, je to ta tmavá linka probíhající zhruba ve třetině šířky čepele u rukojeti.

Výbrus je plochý s fasetou. Na rukojet jsem použil starý polotovar, který bratr našel v garáži u domku. Je ze dřeva ořešáku a původní majitel patrně chtěl zrenovovat nějaký kuchyňský nůž, ale už se k tomu nedostal.

Povrch dřeva byl tak zašpiněný, že ani nebyla vidět kresba dřeva. Objevila se až po prvním obroušení. Montáž nože je na trn, to znamená, že trn čepele je zalepen do rukojeti epoxidovým lepidlem. Rukojet je napuštěna směsí olivového oleje a včelího vosku.

Toulcové pouzdro se sníženým závēsem je ušito z hovězí usně mořené lihovým mořidlem a ošetřené voskovým balzámem na kůži. S nožem jsem chystal chlupaté dřívko a menší třísky na rozdělání ohně, krájel chleba a pečivo, porcoval maso i uzeniny. Jen ovoce a zelenina mají díky použitému materiálu železitou příchut. Do řezu jde čepel ochotně a ani jablka či mrkev nerozlamuje.

Jiří Lukeš–Mikeš



**Hmotnost nože: 116 g,
s pouzdrem 180 g
Délka: 240 mm , čepel 112 mm
Síla ve hřbetu u rukojeti: 4 mm,
ke špičce se zužuje
Šířka v nejširším místě: 30 mm.**

ŠKOLENÍ TOMÍKŮ V ROCE 2019

Termín	Název	Místo konání	Okres	veřejný kurz
25 - 27.1.2019	Školení lektorů Asociace TOM	Bedřichov u Lysic		
22 - 24.3.2019	Školení vedoucích TOM	TZ Kamenka	Nový Jičín	Stanislav Prais
3 - 5.5.2019	JEDÉLÉM - Kurz pro mladé vedoucí TZ	TZ Kamenka	Nový Jičín	
17 - 19.5.2019	Školení hlavních vedoucích táborů II	TZ Ochozy	Kroměříž	
23. - 26.5.2019	FunTOM	u Bystřice pod Hostýnem		
14 - 16.6.2019	Školení hlavních vedoucích táborů III. TZ	Svitavy	Svitavy	Ivo Skoček
7 - 9.6.2019	Kurz pro programové vedoucí - hry	Děšov	Náchoď	Stanislav Prais
19.8. - 26.8.2019	Letní táborová škola (15 - 18 let)	TZ Děšov	Náchoď	Stanislav Prais
		TZ Polana	Vsetín	Ivo Skoček
22 - 24.2.2019	Zdravokurz jarní termín	Kaprálův mlýn	Brno venkov	František Serbus
8 - 9.3.2019 -	nutno se zúčastnit obou víkendů	Domašov nad Bystřicí	Olomouc	
13 - 17.3.2019	Zdravokurz jarní termín II. - pětidenní kurz	Kaprálův mlýn	Brno venkov	
12 - 14.4.2019	Školení hlavních vedoucích táborů I.	místo bude upřesněno		
31.5. - 2.6.2019	Doškolovací kurz pro zdravotníky	místo bude upřesněno		
11 - 13.10.2019	Na krev	Kaprálův mlýn	Brno venkov	
1 - 3.11.2019	Zdravokurz podzimní termín	Kaprálův mlýn	Brno venkov	
22 - 24.11.2019	- nutno se zúčastnit obou víkendů	Domašov nad Bystřicí	Olomouc	



Co bylo v listopadu, prosinci 2018 a v lednu 2019



■ Tomíci slavili na mnoha místech republiky její sté narozeniny, zatímco Tadeáš Klaban a Tomáš Novotný se mořili s kartami. Ty, jsouce ozdobeny výsostnými znaky spolkovými, připomínají stěžejní i všední události z císařství i z doby republikánské.

■ Lezkyňe Anča Kuchařová vyvěsila na rozhlednu nad Petřínem největší turistickou značku v Evropské unii, ba na světě, to vše pro Klub českých turistů.

■ Vedoucí tomíků ve městech i vískách si s potěšením přečetli, že ani v roce 2019 neuniknou akci Čistý tomík. K jejímu názvu inspiroval předsedu tomíků tehdejší premiér a dnešní *nesmírně populární* prezident Zeman, když kdysi vyhlásil akci Čistě ruce.

■ Revizoři napsali tomickému lidu také to, že na schůzkách revizní komise v roce 2019 potkají i ESO.

■ Vedoucí hradeckých Pěšinek a Ostřížů Unčida promluvila v seriálu *Interview s tomíkem* k lidu a promluvila moc pěkně.

■ Zlaté šípy z Valmezu oslavily neuvěřitelných padesát let svého oddílového života. Abrahámovin, při kterých některé už bolí po ránu, odpoledne ba i večer celé tělo, jiní špatně spí a ještě jiní užívají Prostena, si několik stovek šípáků současných i minulých užilo ve zdraví a dobré fyzické a snad i psychické kondici.

Na podlaze slavnostního sálu vzplál oheň a po chvíli byl rukama mladých tomíků zbudován kompletní tábor. Jak se později ukázalo, byl doslova k sežrání.

■ Šípům se přijelo poklonit náčelnictvo spolku v hojně sestavě a zarecitovalo překrásný sled básní. Jirka Homolka vyhrál obří KPZ a někteří si s malou, ale fakt *upřímnou starostí* pomysleli, zda je tam třeba náplast na šrámy získané při angažmá v bra...traneckém spolku.

■ V Janově definitivně a zlověstně vyschnula studna a někdejší prezident republiky pokorně napsal tomíkům, že na tom globálním oteplování přeci jen *něco bude*.

■ Tomíci z Rokytne uspořádali bál a představení České nebe, to vše k uctění stoleté republiky.

■ Dýda Černý z Litoměřic a ústředí tomíků se dohodli, že letošní Železný tomík se může konat, pokud ústředí zajistí desítku či víc pomocníků z řad ústředního úřadnictva, a také mladých brigádníků, pilných a opravdu všestranných. To se stane a železníci se mohou potýkat se svou fyzickou v sobotu 18. května, opět v Litoměřicích.

■ Brněnský oddíl Buntaranta zorganizoval čtvrtý ročník festivalu Společně bez bariér.

■ Kudrnáč, muzikant a tomík – Jelen, vlastním jménem Josef Kučera, byl vyslán Českou radou dětí a mládeže do světa, do Izraele, aby tam pár dní nasával atmosféru, znalosti a vědomosti o životě v těžce zkoušené a přeci hrdé a obdivuhodné zemi.

■ Klasik turistické literatury Vladimír Rogl poslal tomíkům semínka rostliny *ačokci* a řekl jim v obsáhlém interview, jak s ní zacházet.

■ Klub českých turistů hbitě a nepřestajně hledal vrtaře a *pohotově* o tom informoval na webu a fb tomíky-dárce, kteří přispěli mohutně na nový zdroj vody u chalupy Kusalíno.

■ Pořadatel letního srazu v Chodově Petr Hofman z TOM Hroši oznámil, že týdenní program pro tomíky se bude konat od 3. do 11. srpna 2019.

■ Pavel Vaňásek hrdě předvedl znovícírovanou stodolu a přislíbil pro jaro roku 19 novou výmalbu Kamenky a někdy později útulný dřevník, snad poslední věc, která vyprtění základně chybí.

■ Kralupští tomíci provoněli svou útulnou klubovnu adventními vůněmi.

■ Michal Merhaut natáčel další díly Interview s tomíkem. Například to, kde se ve společném rozhovoru přátelsky potkají exšéf Klubu českých turistů Jan Havelka s Tomášem Novotným.

■ Ivoše Skočka-Hopa z Valmezu a jeho blízké začal pohlcovat Fun-tom.

■ Josef Porsch-Ablákela vydal a pokřtil v jazzovém pražsko-kavárenském klubu knihu Týpí jako domov, která vyšla nákladem Asociace TOM s laskavou podporou Ministerstva školství a která se dle mnohých stala spolkovým literárním počinem roku. K vydařenému večeru pěli indiánští přátelé své neopakovatelné písně, aby byli vzápětí vystřídáni Alternativně Sestříhanými mládenci.

■ Na křest z převlekové dálky dorazivší člen náčelnictva Standa Prais si knihu přečetl hned na zpáteční cestě vlakem do Ostravy a vzápětí přímo z rychlíku telegrafoval do Vídně, zda by tamní nakladatelství TRAUNER nezajistilo vydání i pro rakouskou woodcrafterskou veřejnost. Marně.

■ Financové napsali tomíkům, že mají uhradit penále za omylem zaúčtovanou platbu při oslavách dvacátého výročí, aby se poučili a už nikdy, rozumně, NIKDY chybu (dodejme, že ne dramatickou), neopakovali. Nikdy.

■ Skauské náčelnictvo si po skoro ročních personálních debatách, přípravách, rozpravách, zamyšleních, vnořeních, diskusích a úvahách znovu zvolilo do čela zkušeného a populárního Josefa Výprachtického-Joseho.

■ O pět hlasů neprošel ve sněmovně návrh skauta a poslance Petra Gazdika, který se snažil spolkům dětí a mladých lidí na jejich bohuľibou činnost přidat při závěrečném čtení rozpočtu alespoň **dvaadvacet milionů**. Sport dostal navíc **miliardu**, ale přes všechny sliby a snahy se původně slibované navýšení „naší“ kapitoly nekonalo.

■ Vašek Holý, mladý milovník ostrých paprik z hradeckých Pěšinek, tak trochu Ostříž, napsal vůdci tomíků, že smaltovaný hrnek s hořčí je to, co v našich oddílech chybí. V Roztokách se moudře zamysleli a ...

■ Ubytovna ve Sloupu, tzv. horní dům, se pobytem roudnických tomíků o Silvestru 2018-19 rozloučila s dosavadní podobou své jídelny, umývárny a toalet. Ty jsou ve chvíli, kdy se laskaví čtenáři dychtivě noří do stránek Tomíka, rozsekány klady kvůli nevyhovujícím rozvodům vody a elektřiny a také proto, že je lepší mít větší jídelnu a modernější sociální zařízení než jídelnu malou a stísněnou a sociální zařízení čisté, ale chudé.

■ Víc než dvě stě padesát vedoucích oddílů tomíků hrálo na konci prosince a začátkem ledna převážně republikánské čertovy obrázky s hořcem, pilo při tom grog, čaj, punč nebo rum z hrníčků s hořcem a na nohou je hrály ponožky s hořcem. No řekněte sami, přátelé: **Kdo jiný to má?**



Třicet let svobody

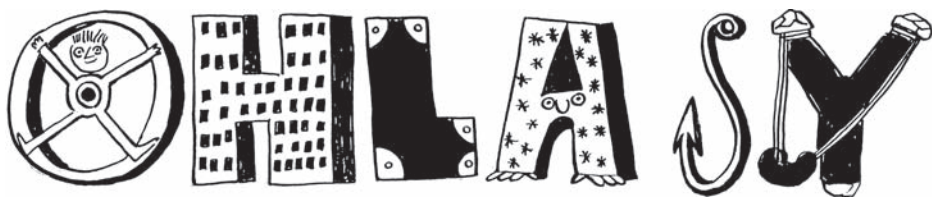
Před pár týdny jsme vklouzli do roku 2019. 1989...Vzpomínáte? Už je to třicet roků. Napišete nám, pamětníci, jak jste vedli oddíl před revolucí a jak to bylo po ní? Co je jinak, lépe, co jde hůř? Zavzpomínáte na práci s dětmi v osmdesátých letech, nebo i dříve?

A co vy, krásní mladí lidé, mileniálové... O revoluci jste snad slyšeli, ne? Jste činní v našem hnutí. Dovedete si představit, jaké by to bylo v oddíle třeba v roce 1983? 1977? Napišete nám o tom! Nejlépe sami od sebe, anebo se alespoň nebraňte, pokud některé z vás k tomu vyzveme.

Tomík rád Vaše články zveřejní.

Děkujeme!

Tomáš Novotný



Tomík č. 108,
leden 2019

Časopis turistických oddílů mládeže.
Vydává Asociace TOM ČR
s podporou Ministerstva školství,
mládeže a tělovýchovy ČR

Redakce:

ústředí Asociace TOM,
ulice Palackého 325,
252 63, Roztoky.
Tel. 220 910 460, 220 910 314
mobil: 777 322 785
E-mail: ustredi@a-tom.cz,
www.a-tom.cz

Číslo do tisku připravili:

Jiří Chour, Tomáš Novotný,
Zuzana Antoňová, Petr Balcer,
Petr Teringl

Grafika: Jiří Chour

Foto obálka: Tomek Hurt

ostatní fotografie: oddíloví vedoucí
Příspěvky a fotografie vedoucích jsou
zveřejňovány bez nároku na honorář
a vracejí se jen na vyžádání.

Náklad 800 výtisků.

Vydání tohoto čísla podpořil
Klub českých turistů.

**Uzávěrka
příštího čísla je již
15. března 2019**

Týpí jako domov

Jiří Porsch

Ve čtvrtek 6. prosince jsme v pražském jazzovém klubu U Staré paní pokřtili krásnou novinku z edice Hořec.

Kniha Týpí jako domov je soubor článků, které o českém wodcrafterství psal Jiří Porsch – Ablákel do našeho spolkového

časopisu Tomík mezi lety 2003 a 2015 (v rubrice s názvem Týpí jako domov. V současné době do této rubriky přispívá Kateřina Pejšová-Lasík). Po několikaletem zrání a domlouvání vycházejí Ablákelovy články v knižní podobě, bohatě ilustrované zdařilými fotografiemi autora knížky, Tomáše Koubka, Jiřího Macka, Jana Muchka a Martina Lehkého. Knihu velmi pěkně a nápaditě graficky vypravila Ivana Bartůňková.

Týpí jako domov pokřtili spolu s autorem Tomáš Novotný, iniciátor vydání knihy, Jarmila Faruk Husen, korektorka, Ivana Bartůňková, grafička, fotograf Tomáš Kubek - Okeya a kolegové z ústředí tomíků, kteří se na vydání a organizaci křtu podíleli, Zuzana Antoňová a Ondřej Mánek. Knihu o týpí jsme pokřtili - jak jinak - indiánskými písněmi a tanci. Zpívali Filip Chmel, Tokaheya - Aleš Sedláček, Vít Suk a Gu - Petr Harant tančili a knihu rituálně autorovi předali Patrik Dirn - Páta a Radka Skoupilová - Waš-tewin.

Tomu všemu přihlíželo na sedmdesát návštěvníků z řad Ligy lesní moudrosti, tomíků (a to nejen z Prahy a okolí ale až ze vzdáleného Slezska cestu vážil Standa



Prais!) a skautů (jen tak namátkou jmenujme paní Bělu Navrátilovou či Michaelu Rocmanovou - Káču). Atmosféra byla velmi přátelská a celý program jsme zakončili společným tancem, ke kterému nás hlavní indiánští tanečníci přizvali. I personál klubu se nechal slyšet, že vystoupení bubeníků i tanečníků bylo ojedinelé a že jsou rádi, že se s touto kulturou seznámili.

Po krátké pauze vyplněné autografiádou, přátelskýmihovory a občerstvením (na rautovém stole nechybělo tradiční sušené maso od značky Jerky, které všem velmi chutnalo) pokračoval program koncertem kapely Alternativní sestřih. Kapela složená převážně z mladých tomíků připravila mix převzatých písní i vlastní tvorby (Kudrnáč jede!) v rytmu blues-rocku. Během jejich produkce se publikum rozrostlo o dalších cca 40 fa-



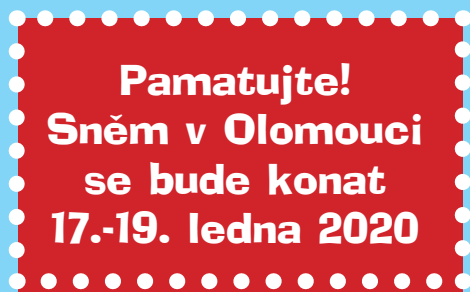
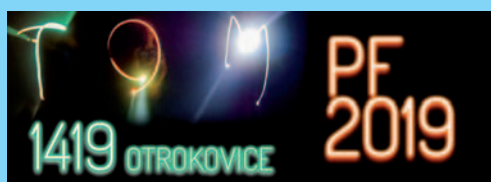
noušků této nezaměnitelné skupiny. Klub byl v tu chvíli příjemně plný.

Dvou set stránkovou knihu o životě v týpí a přírodě plnou rad a nápadů na táboření i námětů k zamyšlení je možné si objednat na mailové adrese omaneck@a-tom.cz její cena je 230,- Kč (vybrané peníze půjdou částečně na charitu). Při zasílání poštou je třeba počítat se 40,- Kč za poštovné a balné.

Knížku jsme vydali v limitované sérii 300 ks, proto si můžete objednat maximálně 2 kusy na oddíl.

Ondřej Mánek, Tomáš Novotný

**Jako každoročně přiletlo na ústředí
i na přelomu roku 2018 a 2019 hodně
novoročních pozdravů. Díky za ně!**



VEVERK JOACHYM SÁZÍ!

